

ترکیه درصدد ایفای نقش صدور گاز به نخجوان به جای ایران

شرکت دولتی توزیع گاز ترکیه بوتاش مناقصه‌ای به منظور ساخت خط لوله گاز طبیعی به جمهوری خودمختار نخجوان اعلام کرده است. این خط لوله جدید به موازات فروش گاز ایران به جمهوری آذربایجان و همزمان با تلاش آنکارا برای بهبود روابط سیاسی با ایالات متحده انجام می‌شود.

آران نیوز به نقل از شرکت گاز جمهوری خودمختار نخجوان که مابین ایران و ارمنستان قرار گرفته و مرز کوتاهی نیز با ترکیه دارد، از زمان‌های بسیار دور برای مصرف گرمایشی و تولید برق به گاز ایران وابسته بوده است. این اقدام دولت ترکیه پس از اعلام رسمی روسای جمهوری ترکیه و آذربایجان در ماه فوریه، به منظور تسریع در ساخت این خط لوله انجام می‌شود. توافق اولیه برای ساخت این خط لوله در سال ۲۰۱۰ امضا شد و از آن زمان تاکنون متوقف مانده است. مناقصه شرکت بوتاش برای طراحی این خط لوله ۸۰ کیلومتری از شرق ترکیه و شهر ایغدیر به مرز نخجوان را شامل می‌شود. این خط لوله با ظرفیت ۲ میلیارد مترمکعب گاز ساخته می‌شود که تقریباً ۴ برابر مصرف کنونی نخجوان است. کارهای طراحی این خط لوله در اوایل سال ۲۰۲۱ به اتمام می‌رسد و بر اساس برنامه در اوایل ۲۰۲۲ به بهره‌برداری خواهد رسید. در حال حاضر جمهوری نخجوان گاز مورد نیاز خود را بر اساس قرارداد سوپ که مابین ایران و آذربایجان در سال ۲۰۰۴ امضا شده است، دریافت می‌کند. بر این اساس آذربایجان، گاز شهر مرزی آستارا در ایران که به شبکه گاز ایران متصل نیست را تامین می‌کند و متقابلاً ایران ۸۵ درصد این میزان را به جمهوری نخجوان ارسال می‌کند. ۱۵ درصد اختلاف حجم به عنوان حق ترانزیت در این قرار داد قید گردیده و جمهوری آذربایجان در سال‌های اخیر درصدد تجدیدنظر در این مقدار است. احداث خط لوله رقیب از ترکیه به نخجوان می‌تواند آذربایجان را به منظور مذاکره در مورد کاهش این حق ترانزیت ترغیب کند. ولی اثر این خط لوله فراتر از این پیش‌بینی می‌شود. ترکیه وارد کننده گاز ایران نیز هست ولی از ماه مارس به دلیل انفجار در خط لوله انتقال که ترکیه حزب کارگران کردستان را مسئول می‌داند فرایند صادرات متوقف شده است. آنکارا عجله‌ای به منظور ترمیم این خط لوله نشان نداده است و این موضوع را به عنوان فورس مازور تلقی می‌کند که نیازی به پرداخت خسارت به تهران ندارد. انفجار در خط لوله انتقال گاز ایران به ترکیه به نفع ترکیه تمام شده است. یک ماه قبل از این حادثه، معاون وزیر انرژی ترکیه در کنفرانسی در استانبول اظهار کرد: آنکارا قصد دارد از دسترس بودن LNG ارزان که با کشتی وارد می‌شود، به منظور اعمال فشار بر تامین کنندگان گاز از طریق خط لوله به این کشور براه، کاهش قیمت استفاده کند.

وی در ادامه گفت: این موضوع هشدار برای تامین کنندگان گاز ترکیه جهت انعطاف پذیری بیشتر است. قیمت جهانی LNG پیش از بیماری کرونا در کف تاریخی به سر می‌برده است و شیوع بیماری نیز به کاهش هرچه بیشتر آن کمک کرده است این موضوع بدین معنی است که ترکیه می‌تواند گاز وارداتی ایران را با قیمتی به مراتب کمتر با LNG جایگزین کند. در سال گذشته ایالات متحده یکی از تامین کنندگان اصلی ترکیه بوده است و در ماه فوریه ۱۸ درصد گاز وارداتی ترکیه از این کشور بوده است این در حالی است که واردات گاز از ایران ۱۵ درصد گاز وارداتی در این دوره را شامل شده است. در جریان سفر روز سه‌شنبه ۶ اسفند رجب طیب اردوغان رئیس‌جمهوری ترکیه به پاکو دو تفاهمنامه میان آذربایجان و ترکیه امضا شد که بر اساس آن یک خط لوله گازی و یک خط آهن میان ترکیه و جمهوری خودمختار نخجوان احداث خواهد شد. هم‌اکنون هم‌تأمين گاز و هم‌کالاهای نخجوان از طریق خاک ایران انجام می‌شود.